

Mali slovar kolesarskega jezika

Slovarček je nastal na podlagi doktorske disertacije dr. Urške Vranjek Ošlak o leksikalnih vidikih slovenskega kolesarskega izrazja in prinaša nabor tako strokovnih kot žargonskih kolesarskih izrazov. Raziskava, ki se je osredotočala na besedotvorni nastanek posameznega izraza, je bila leta 2024 objavljena v monografiji z naslovom *Slovensko kolesarsko izrazje: leksikalni vidik*.

Ta je v celoti dostopna na naslovu <https://omp.zrc-sazu.si/zalozba/catalog/book/2118>.

Za potrebe te knjige je bilo izrazje združeno v manjši slovar in posodobljeno z nekaj dodatnimi izrazi.

11-reden	ki ima 11 zobnikov	Komponente XX1 z 11-rednim zadnjim verižnikom in zgolj enojnim spredaj so trenutno edini tovrstni izdelek na tržišču, zato združevanje z ostalimi deli ni mogoče.
20-palčno kolo (20-palčnik); 24-palčno kolo (24-palčnik); 26-palčno kolo (26-palčnik)	kolo s kolesi velikosti 20 palcev; kolo s kolesi velikosti 24 palcev; kolo s kolesi velikosti 26 palcev	Glede na to, da imajo dame prednost, pa naj bo prvi opis 20-palčnika, ki je pravi punčkasto vijolično-roza-črn lepoteč. Za smrkavca 24-palčnika v tradicionalno Cannondalovi črno-belo-zeleni barvni kombinaciji, za smrklo pa seveda vijolično-črnega 20-palčnega »taprauga mountainbajka na prestave«. Vmesna velikost pa ponuja živahnost 26-palčnikov in del hitrosti večjih koles. Če Satori popolnoma poseka 26-palčna kolesa s podobnim hodom na hitrih in odprtih poteh, pa se velika kolesa ne spopadejo enakovredno s počasnimi strmimi spusti, posejanimi z zaprtimi serpentinami.
4-kros (4X, bikercross)	tekmovalna disciplina na izločanje, podobna krosu, kjer so hkrati na progi štiri tekmovalci	Ravno tako jih uporabljamo pri tekmovanjih v 4-krosu, kjer je proga gladka z veliko skoki, in je pomembna čim boljša okretnost kolesa ter odlična vodljivost.
aeronastavek (aerobari, aerorogovi)	nastavek za krmilo, ki kolesarju na kolesu omogočajo bolj aerodinamično pozicijo	S Penseyresovimi aerobari imajo vsaj eno skupno lastnost – karbon.
all mountain kolo	glej: vsegorsko kolo	
all-around vožnja	vožnja po razgibanem terenu	Fuji za Altamiro 2.2 pravi, da so sanje vsakega hribolazca in da je kolo kljub temu dovolj trdno, da bo ugodilo vsem potrebam pri tako imenovani all-around vožnji.
amatersko kolesarstvo	rekreativno, nepoklicno kolesarstvo	Kot amaterski kolesar v Sloveniji lahko svojo strast nadgradite z udeležbo na številnih dirkah in maratonih.

bajker (biker, rider)	kolesar	Gravitacijski »bajkerji« ne predstavljajo več kot pet odstotkov gorskih kolesarjev.
bajkerski	kolesarski	Bajkerska bratovščina
banda	oster, močno nagnjen zavoj	V parkih sem bil nekajkrat priča dretju kolesarjev na pešce, kadar se ti »nelegalno« znajdejo v bandi, ki po načelu plačam-imam pripada kolesarjem.
bela majica	nagrada za najboljšega v obliki majice v beli barvi	V vožnji na čas je Kolumbijec Nairo Quintana (za Froomom je zaostal za 3:28 minute) izgubil belo majico najboljšega mladega kolesarja, ki jo je oblekel odlični Poljak Michal Kwiatkowski.
bicikel, bajk	glej: dvokolo	
bidon	kolesarska plastenka za vodo	Se vračati k avtomobilom po bidone s svežo pijačo v dresih državnega prvaka kot na primer Borut Božič.
bikepackig	glej: kolopotništvo	
bloke	ploščica na podplatu kolesarskega čevlja, ki omogoča vpetje v pedal	Za vpenjanje se uporabljajo že poznani blokeji, ki so na voljo v dveh verzijah in se razlikujejo v stranskem hodu.
BMX-kolo	kolo za BMX	Ravna pedala, s katerimi ne mislimo »navadnih« pedal, ki jih dobimo na vsakem ne predragem kolesu, ampak na pedala, ki so na gorska kolesa prišla z BMX-koles, omogočajo hiter sestop noge s pedala.
BMX-proga	proga za BMX	V kolesarskih parkih, na BMX-progah in na progah za 4-kros imajo tudi primerne »mize«, na katerih prvič poletimo.
bovden	plastičen ali gumijast ovoj, ki ščiti pletenice pred zunanjimi vplivi	Čeprav bi se kolega Fausto skorajda zagotovo zgražal nad podobo kolesa – najprej bi ga zmotili barva bovdnov ter neusklajenost traku krmila in sedeža, nato pa bi se obregnil še ob nalepke obročev in italijansko načičkanost –, je treba priznati, da je Nitro SL na pogled enostavno atraktiven.
brcanje	poganjanje kolesa	V zavojih pride do izraza tudi stabilnost zaradi malenkost nižje lege gonilne osi, ki pa seveda zahteva dodatno pozornost pri brcanju med visokimi kamni.
brevet	daljša netekmovalna kolesarska preizkušnja z vmesnimi kontrolnimi točkami	Z možem sva se na koncu sezone pomerila še v 204-kilometrskem brevetu.
bunny, bunny hop	glej: zajček	
cestarski	ki je v povezavi s cestnim kolesarstvom	Greg LeMond je izkoristil prednost aerodinamične pozicije in po njegovi zmagi so aerobari Scott DH s triatlonske končno prišli tudi na cestarsko sceno.
cestaš	cestni kolesar	Za tistega, ki specialki pravi orodje ali sredstvo, je škoda, da je cestaš.
cestno kolesarstvo	kolesarstvo, pri katerem kolesarji vozijo po cesti s posebej za to prilagojenimi kolesi	Res ima cestno kolesarstvo daljšo tradicijo, toda počasi tudi mi z našimi rezultati pridobivamo na veljavi.

cestno kolo (specialka)	kolo za vožnjo po cesti	Dokler ima tako visoke cilje in možnosti napredovanja v gorskem kolesarstvu, nima razloga niti želje, da bi razmišljala o cestnem kolesu.
chainstay	del ogrodja kolesa, spodnja vilica zadnjega trikotnika	Kratek 419-milimetrski »chainstay« in podaljšan prednji trikotnik, ki omogoča uporabo krajših krmilnih opor, naredita iz kolesa divjo igračko.
ciklokros	tekmovalna disciplina v vožnji s prirejenimi cestnimi kolesi v naravnem okolju	Obenem so skrbeli tudi za mlade, saj je med mlajšimi mladinci Bogdan Ravbar postal prvak SFRJ, da niso pozabili niti na ciklokros, dokazuje naslov državnega prvaka Janeza Božiča.
ciklokros kolo	kolo za ciklokros	Neizmerno uživam, ko s ciklokros kolesom (hvala A2U Bikes, kolo je super, priporočam vsem) pridem na vrh dolgega vzpona in v znak zmagošlavja dvignem roke.
ciklokrosist	tekmovalec v ciklokrosu	Profesionalni ciklokrosisti sicer z lahkoto preskakujejo ovire, sama pa sem bila za prvič zadovoljna, da sem vse luknje in ovire prevozila v enem kosu in na kolesu.
dirka	kolesarsko tekmovanje	Po spomladanskih cestnih klasikah pa se bom že letos preizkusila tudi na kakšni MTB dirki.
dirt jump kolo	kolo za dirt jump, za izvajanje trikov v urbanem okolju	Zato jih imenujemo tudi »street« ali »dirt-jump« kolesa.
dirt jump park (dirt park)	park za disciplino, imenovano dirt jump	Kolesarji, ki skačejo v parkih, namenjenih skakanju, v t. i. dirt ali dirt jump parkih, uporabljajo temu primerno tehniko.
disk zavora	zavora, pri kateri temelji zaviranje na stiskanju diska	Pri modernih zavorah, pa naj bodo hidravlične disk zavore ali še klasične, ki stiskajo obroč, je zaviranje z enim prstom dovolj, da zavore opravijo svoje delo.
doping	uporaba nedovoljenih sredstev za izboljšanje telesnih sposobnosti	KZS goji ničelno stopnjo tolerance do dopinga.
dopingiranec	uporabnik nedovoljenih sredstev	Sami dopingiranci!
dopinška kontrola	sistematično testiranje športnikov za nedovoljena sredstva	Danec se je lahko veselil zmage s 26 sekundami prednosti pred Leipheimerjem, a Rasmussena so že naslednji dan zaradi izogibanja dopinškim kontrolam v pripravljalnem obdobju odpustili iz Rabobanka in odstranili z dirke.
dopinški	ki je v zvezi z dopingom	Če so dopinške afere zadnjih desetletij zelo načele ugled profesionalnega cestnega kolesarstva, so klasike tista tradicija, ki spominja in opominja, kakšne so v resnici korenine tega športa.
double	priprava za skakanje s kolesom, kjer je med zaletiščem in doskočiščem praznina	Enostavno zato, ker je za t. i. double treba veliko manj materiala kot za tiste, ki jih moramo še vmes napolniti s peskom.
downhill, DH	glej: spust	
drop	skok čez odrezano rampo	Pa začnimo pri skokih v globino. (Pri dropih po angleško.)

e-kolo	električno kolo	Toda tudi to še ni vse, na sejmu Eurobike boste lahko videli še nova e-kolesa, in to v presenetljivo veliko razredih.
eliminator (cross-country eliminator, XCE)	tekmovalna disciplina v vožnji na kratki krožni progi, kjer hkrati tekmujejo štirje kolesarji, najhitrejša dva se uvrstita naprej	Danes eliminator s Klemenčičevo
enduro geometrija	geometrija kolesa, prilagojena za vzdržljivostno vožnjo po razgibanem terenu	Če je karbon prevelik zalogaj in lahko preživite z dodatnimi kilogrami, imajo v naboru aluminijast vstopni model Comp, ki je krepko cenejši in ima še vedno spustom prijazno »enduro« geometrijo.
enduro kolo	kolo, prilagojeno za vzdržljivostno vožnjo po razgibanem terenu	Zaradi dodatne stabilnosti in »mirnosti« večjih koles se na ravnih spustih povsem enakovredno kosa z enduro kolesi.
enduro tekmovalec	tekmovalec v vzdržljivostni vožnji po razgibanem terenu	V različici za sezono 2014 bo Slash zagotovo našel še več lastnikov vrstah enduro tekmovalcev, pritegnil pa bo tudi pozornost več ljubiteljev najbolj tehničnih poti.
energetska tablica	tablica z visoko vsebnostjo ogljikovih hidratov	Tudi njim zmanjkuje energije, pa čeprav so dobro trenirani in pogosto v času dirke jedo majhne sendviče, energetske tablice, energetske gele ter ob tem pijejo velike količine tekočine.
energetski gel	gel z visoko vsebnostjo ogljikovih hidratov	Tudi njim zmanjkuje energije, pa čeprav so dobro trenirani in pogosto v času dirke jedo majhne sendviče, energetske tablice, energetske gele ter ob tem pijejo velike količine tekočine.
enokolesnik (monocikel)	kolo z enim kolesom	Ali pa, kolikšno je največje število kosov odpadkov, ki jih je komu uspelo pobrati, medtem ko se je naokoli vozil na monociklu (enokolesniku)?
enoprestavno kolo (enoprestavnik, singlespeed bike)	kolo z eno prestavo	Na svoj račun bodo prišli tudi bolj garaški kolesarji, saj bo Crave na voljo tudi v enoprestavni različici s trdimi karbonskimi vilicami.
enoslednica (singlica)	ozka pot, dovolj široka le za eno kolo	Na položnih enoslednicah predstavlja glavno prednost večji odmik pedal od terena, zaradi katerega lahko nemoteno poganjamo.
ergometer	priprava za merjenje telesne zmogljivosti, zmogljivosti srca in dihal ter sposobnosti za sprejemanje kisika v stanju povečane telesne aktivnosti	Dober način je stopenjski test, opravljen na umerjenem ergometru, ki meri moč. Na ergometru lahko Ullrich 30 minut vrti gonilke z močjo 550 wattov, povprečen rekreacijski športnik zmore le pet minut 250 wattov.
fajfa	glej: nosilec krmila	
feltna, felga	glej: obročnik	
fiksi (fixed gear bike, muslauf)	kolo brez prostega teka	Kasneje, ko sem preizkusila prijateljičinega fiksija, sem morala priznati, da so tile dirkači kar pogumni, saj dirkanje z eno samo prestavo in brez zavor ni mačji kašelj.

fitnes kolo (hibridno kolo)	kolo za rekreativno vožnjo po različnih podlagah	Slišimo lahko številna poimenovanja v stilu treking, hibridna ali fitnes kolesa, marsikdo pa takšne izdelke uvršča celo v segment mestnih, urbanih ali lifestyle koles.
freeride	kolesarjenje po razgibanem terenu	Čedalje bolj se uporabljajo v gorskem kolesarstvu, predvsem pri kolesih, ki so namenjena za skoke na zato zgrajenih poligonih, pri. t. i. urbanem ali »street« kolesarjenju in pri freeride-u.
freeride (frirajd) kolo	kolo za freeride (frirajd)	Takoj se je zganila tudi kolesarska industrija, ki ni ostala ravnodušna ob novem slogu vožnje in novih zahtevah voznikov, zato je skupina »freeride« koles namenjena predvsem za tak način vožnje.
frirajder (freerider)	kolesar, ki se ukvarja s kolesarjenjem po razgibanem terenu	V zadnjem času se je bolj kot tekmovalje »freeride« prijelo ime »slopestyle«, čeprav tekmovalci sami sebi rečejo, če jih seveda vprašamo, da so »freeriderji«.
full suspension	glej: polnovzmeten	
furca	kolesarska vožnja	Ker privoščim udobje tudi želodcu, si za daljšo kolesarsko furco vzamem sendvič iz domače bombetke, napolnjene s domačimi kraškimi mesninami.
glava okvirja	sprednji del okvirja, kamor se vpnejo vilice	To je cevi, ki povezuje glavo okvirja s sedežno cevjo.
glavnina (peloton)	glavna, večja skupina kolesarjev na dirki	Ubežniki torej vozijo z večjo močjo in pri tem porabijo več »hitre« energije kot kolesarji, ki se skrivajo v zavetrju glavnine.
gonilni ležaj	del pogonskega sklopa kolesa, ležaj v okvirju kolesa, ki omogoča vrtenje gonilke	Včasih, nekateri pa še danes, so velikosti označevali s številkami, ki so se ujemale z dolžino sedežne cevi od njenega roba do središča gonilnega ležaja.
gorska etapa	etapa, ki večinoma poteka po hribovitem terenu in vključuje enega ali več vzponov	Tu se je ene izmed redkih zmag v gorskih etapah leta 1990 veselil tudi veliki Miguel Indurain, ki je tako opozoril nase.
gorski cilj	etapni cilj na vrhu vzpona	In gorski cilj na Bonettu mu je uspelo dobiti, le da potem tega ni znal dokončno izkoristiti.
gorski kolesar (MTB-kolesar)	kdor se ukvarja z gorskim kolesarstvom	In to prav jaz, ki sem med gorskimi kolesarji bolj pri starejših kot pri mlajših, nikoli nisem tekmoval ali bil privrženec klasičnega kolesarjenja, saj so mi bili vedno bolj blizu moštveni športi?
gorski kronometer	tekmovalje v vožnji na čas, ki večinoma poteka po hribovitem terenu in vključuje en ali več vzponov	Danes je na sporedu gorski kronometer – prva od treh zaključnih ur resnice za vse favorite.
gorsko kolesarstvo	šport, pri katerem se vozi z gorskim kolesom	Pred vami je knjiga, bolje rečeno priročnik, ki bo, vsaj upam tako, pomagal izboljšati vaše gorskokolesarske veščine in vam gorsko kolesarstvo predstaviti v taki luči, kot ga vidim sam.

gorsko kolo (gorec, gorc, MTB-kolo, traktor)	kolo z močnim okvirjem, širokimi platišči in veliko prestavami za vožnjo po manj urejenih poteh	Dokler nisem sedel na gorsko kolo, se, razen v otroštvu, nisem nikoli vozil s kolesom.
gorskokolesarska proga	glej: trail	
granny	najmanjši sprednji zobnik	Najmanjši zobnik spredaj, »granny« v kolesarskem žargonu, saj naj bi z njegovo uporabo tudi naše babice prikolesarile na vrh klanca, uporabljamo samo pri vzponih, in še to na bolj strmih.
gravel (makadamkanje)	vožnja po razgibanih makadamskih terenih	Gravel je takrat ponujal nekaj, česar cestni svet že nekaj časa ni mogel: občutek odkrivanja. Evolucija cestnih dirkalnikov je pripeljala do tega, da imamo več kategorij dirkalnih koles, in tista za makadamkanje (gravel bikes) so le zadnja skupina med njimi.
gravel kolo	kolo z zavitim aerodinamičnim krmilom za vožnjo po razgibanem terenu	Če pri treking kolesih pomislimo na prilagajanje gorskih koles potrebam ljudi, ki se želijo primarno voziti po urejenih terenih, predstavljajo gravel kolesa izpeljavo cestnih koles, s katerimi se lahko vozimo tudi po makadamu, kolovozih in drugih grobih površinah.
grupa	skupina kolesarjev	Takrat se bo zavedel, kako je kolesarstvo naporno, in bo mogoče celo prigrizel do vrha in takrat ne bo smel ... spustiti grupe.
grupetto	zadnja skupina kolesarjev, ki pridejo v cilj	V rekreativnem športu razlika res ni velika, pri amaterskih in profesionalnih športnikih pa že nekaj odstotkov prinese razliko med stopničkami in grupettom ali pogodbo ta novo sezono.
gugalnica	objekt v obliki gugalnice za spretnostno vožnjo s kolesom	Lesene gugalnice so dostikrat postavljene v kolesarskih parkih.
hardtail	glej: trdak	
hibridno kolo	glej: fitnes kolo	
hitri zapenjalec	mehanizem za vpetje kolesa na ogrodje brez uporabe orodja	Začelo se je z izumom hitrega zapenjalca.
hod	dolžina največjega vdajanja (prednjega ali zadnjega) vzmetenja	Poleg samega namena in načina vožnje polnovzmetenega kolesa je očitna značilnost tudi dolžina hoda na zadnjem delu.
hribolazec	kolesar, specializiran za vožnjo navzgor	Trening sprinta koristi vsem kolesarjem, tudi hribolazcem, saj je treba med samo dirko velikokrat pospeševati in tudi o zmagi pogosto odloča sprint med ubežniki.
hupser	kratek strm klanec	Plezanje na strme hupserje s tehničnimi odseki je postalo precej bolj enostavno.
imbus ključ	šestkotno kolesarsko orodje	Če nimajo posebne vrednosti, pa je bolje, da se uporabljajo navojni zapenjalci, za katere potrebujemo viličasti ali imbus ključ.

kadenca	število obratov gonilke na časovno enoto	Večina kolesarjev doseže največjo moč v sprintu pri kadenci od 110 do 130 obr./min.
kamela (hidracijski meh)	prožna posoda za tekočino s cevko za pitje, ki se vstavi v nahrbtnik in omogoča pitje med gibanjem	Za izgubljeno tekočina je 3L kamela + bidon.
karbon	lahek, zelo trden material	Če je karbon prevelik zalogaj in lahko preživite z dodatnimi kilogrami, imajo v naboru aluminijast vstopni model Comp, ki je krepko cenejši in ima še vedno spustom prijazno »enduro« geometrijo.
kaseta	po velikosti zloženi zadnji zobniki	Zadnja kasetna je sestavljena iz več verižnikov – serijske komponente so povečini od 9- do 11-redne, v splošnem pa veljata dve nenapisani pravili.
ketna	glej: veriga	
kilometrino	prevoženi kilometri	Najprej se je popolnoma pozdravil in nabiral kilometrino za poletje.
klasična dirka (klasika)	enodnevna cestnokolesarska dirka z dolgo tradicijo in velikim tekmovalnim pomenom	V prvi dirki ne gre na zmago, pač pa so glavni cilj sezone spomladanske klasike, zato ni zaznati drastičnega zoževanja, pač pa le običajna dva manj zahtevna treninga pred dirko.
klasični šprint	cestna tekmovalna disciplina, pri kateri se dirka zaključi s sprintom več kolesarjev	Na ravninski trasi ob reki Schelde (na francoskem ozemlju se imenuje Escaut) bo imel v klasičnem šprintu odlično priložnost za dober rezultat, saj je v zelo dobri formi.
klik pedal (clip pedal, vklopni pedal)	pedal, v katerega se vpne s kolesarskim čevljem	Velika večina kolesarjev, ki se že od nekdaj vozi s »klik« pedali, misli, da je skok že to, če z nogami potegnemo kolo kvišku, kar je z zapetimi nogami v pedalih precej preprosto.
klunker	v gorsko kolo predelano mestno kolo	Torej ste bili tudi eden izmed prvih predelovalcev Schwinnov v klunkerje?
kolesarska tura	zaključena kolesarska pot, lahko tematska ali za zaključeno skupino ljudi	Za vse starosti denimo je primerna sobotna kolesarska tura okrog Pece.
kolesarski park (bikepark)	naravne površine, namenjene vožnji z gorskim kolesom	Takšnega, s katerim bi lahko naredili celodnevni izlet, pred tem tekmovali v vzponu, naslednji dan šli skakat v kolesarski park in ob koncu tedna še odpeljali kakšno dirko v spustu.
kolo (dvokolo, bicikel)	vozilo z dvema kolesoma na nožni pogon	Kolo (tudi dvókoló ali bicíkel) je prevozno sredstvo brez lastnega pogona.
kolopotništvo (bikepacking)	daljše, večdnevno potovanje s kolesom in prtljago	Odpravili so se na kolopotniško avanturo.
kompakt	gonilka z dvema zobnikoma, ki omogoča ugodnejša prestavna razmerja za vožnjo v klanec	Šibka točka kompakta so predvsem visoke hitrosti, saj na primer razmerje 50/11 omogoča poganjanje z visoko kadenco le nekje do 55 oziroma 60 kilometrov na uro.

kontinentalna ekipa	profesionalna kolesarska ekipa, ki tekmuje na dirkah mednarodne kolesarske zveze	Če ni elitne kategorije ali kontinentalne ekipe, to ni taka škoda.
kratki kros (cross-country short track, XCC)	tekmovalna disciplina, kjer se tekmuje v krožni vožnji na naravni progi, krajši od proge za kros	Zadnjo dirko je organiziral domžalski klub Energija, kot prvi v Sloveniji pa so pripravili tako imenovani kratki kros, ki se od olimpijskega razlikuje v dolžini dirke.
kriterij	dirka, pri kateri kolesarji tekmujejo na kratki krožni progi	Z zmago na kriteriju Dauphine je potrdil dobro formo za Tour.
krmilni ležaj	ležaj, ki omogoča obračanje krmila	Poleg tega lahko med nosilec krmila in krmilni ležaj dodamo še nekaj distančnikov, ki še bolj zvišajo položaj krmila, kar je običajno pri kolesih, s katerimi se lahko spuščamo po zelo strmih terenih.
kronometer (vožnja na čas)	tekmovalna disciplina, kjer zmaga kolesar, ki na progi doseže najboljši čas	Še prej je postal olimpijski prvak v vožnji na čas, medtem ko je na zahtevo sponzorjev startal na Vuelti, ki pa je ni končal.
kronometr	kolesar, specializiran za vožnjo na čas	Kolesarje delimo na sprinterje, kronometriste, gorske, ravninske in vsestranske kolesarje.
kronometrsko kolo (koza, kronometrca)	kolo za vožnjo na čas ali kolesarski del triatlona	Domov je pripeljal novo »kronometrco«, saj bo na svetovnem prvenstvu nastopil v vožnji na čas. Triatlonska koza je še ena želja.
kros (cross-country, XC)	tekmovalna disciplina, kjer se tekmuje v krožni vožnji na naravni progi	Pri krosu so zaradi izkoristka in prenosa moči »clip« pedala obvezna.
kros kolo (XC-kolo)	kolo za kros	Govorili smo o kros kolesih, in še danes jih tako imenujemo, čeprav so spredaj vzmetena.
kruzer (kruzer kolo)	udobno mestno kolo	Geometrije kruzer koles, iz katerih smo izhajali, res ni bilo težko nadgraditi za potrebe gorskega kolesarstva.
leteči cilj	navidezni cilj sredi etape, ki zmagovalcu prinaša točke	Podvig je na švicarskem touru naredil Robert Vrečer, ki je bil najboljši v gorskih in letečih ciljeh.
lifestyle kolo	kolo za rekreativno vožnjo po različnih podlagah	Slišimo lahko številna poimenovanja v stilu treking, hibridna ali fitnes kolesa, marsikdo pa takšne izdelke uvršča celo v segment mestnih, urbanih ali lifestyle koles.
mavrična majica	nagrada za najboljšega v obliki majice v mavričnih barvah	Po zmagi v Veroni leta 2004, ko sem med mladinkami oblekla svojo prvo mavrično majico, pa sem spremenila mnenje.
mikrovzmetenje	posebej oblikovano ogrodje kolesa, ki blaži tresljaje	Prvi Synapse je luč sveta ugledal leta 2006, številne kupce pa je prepričal s krajšo razdaljo do krmila, višjo glavo okvirja in mikrovzmetenjem S.A.V.E.
miza	zaletišče za skakanje s kolesom	V kolesarskih parkih, na BMX-progah in na progah za 4-kros imajo tudi primerne »mize«, na katerih prvič poletimo.

mleko	lepljiva tesnilna tekočina za plašče brez zračnic	To je tudi razlog, da nekateri tudi v sisteme UST preventivno nalivajo tesnilno »mleko«.
modra majica	nagrada za najboljšega v obliki majice v modri barvi	Jure Zrimšek je leta 2002 oblekel modro majico evropskega prvaka v dirki na točke na velodromu.
monocikel	glej: enokolesnik	
monokok okvir	okvir kolesa, narejen iz enega kosa	Monokok okvir je razdeljen na dve funkcionalni območji.
MTB-kolo	glej: gorsko kolo	
muskelfiber	bolečina v mišicah kot posledica napora	Kakor koli že, veliko dela je moral vložiti v svoje rezultate – nihče drug ni namesto njega treniral v dežju in mrazu, nihče drug ni prenašal njegovega muskelfibra ...
muslauf	glej: fiksi	
muslaufer, muslaufarka	kolesar/kolesarka na kolesu brez prostega teka	Ko sem opazovala, kako so muslauferke in muslauferji z vsega sveta na svojih unikatnih specialkah drveli po dober kilometer dolgi ovinkasti trasi, me je spreletaval srh.
nevzmeten	ki nima vzmetenja	Najnižje so gonilni ležaji na zadaj nevzmetenih kolesih in kolesih, ki so namenjena tekmovalstvu na ravnih, gladkih podlagah, kot so dirke v 4-krosu in slalomu.
nihalka	zadnje vzmetenje, ki pri vožnji niha	Kratko verižno razdaljo lahko dosežemo pri zadaj nevzmetenih kolesih, pri polnovzmetenih pa je zaradi zahtev konstrukcije po idealni verižni liniji, po zelenem hodu zadnje nihalki, po postavitvi sprednjega menjalnika in po možnosti uporabe širše in zato višje gume, to nemogoče.
north shore	kolesarjenje po lesenih poteh, dvignjenih od tal	»North Shore« je slog kolesarjenja, ki so ga poimenovali po območju, ki je del kanadske Britanske Kolumbije.
nosilec krmila (opora krmila, krmilna opora, fajfa)	cev, ki povezuje krmilo in krmilno cev vilic	Nosilec krmila je krajši in tudi krmilo je ožje kot pri »moških« kolesih. Dolžine krmilnih opor so kratke, najbolj pogoste so od 0 do 70 mm in s kotom 25 stopinj.
obročnik (obroč, felga, feltna)	platišče na kolesu	Debele tubularje so napolnili s tlakom petih barov, da skupaj s širokimi aluminijastimi obročki s 36 naperami pobirajo tresljaje.
olimpijski kros (cross-country olympic, XCO)	tekmovalna disciplina, kjer se tekmuje v krožni vožnji na naravni progi	Naslednji konec tedna bo v Val di Sole tudi nova dirka olimpijskega krosa z vodilno v svetovnem pokalu Tanjo Žakelj.
peloton	glej: glavčina	
pentlja	večetajna dirka, ki se tradicionalno odvija znotraj meja ene države	V avstrijskem Tirolu, ki ga sicer vodi zviti strateg in stari maček slovenske pentlje Srečko Glivar, so za prvega moža postavili prav Golčerja, sicer zmagovalca dirke Po Sloveniji v letih 2006 in 2008.
pikčasta majica	nagrada za najboljšega v obliki majice s pikami	Mislil pa bom seveda tudi na svoje rezervne cilje – etapno zmago in pikčasto majico najboljšega na gorskih ciljih.

pletenica	žica za mehansko upravljanje zavor in prestav	Široka in stožčasta glava okvirja ter notranja napeljava bovdnov in pletenic
plezanje	vzpenjanje s kolesom po klancih z velikim naklonom	Namenjena so v prvi vrsti plezanju in lega telesa na kolesu je temu podrejena.
podrt	ki ima spremenjeno, položnejšo geometrijo okvirja	Statori s svojimi velikimi kolesi res ni najlažje in najbolj odzivno kolo v namenskem razredu, je pa za tventinajnerja neverjetno okreten, podrt in presenetljivo tog.
polnovzmeten (full suspension)	ki je vzmeten spredaj in zadaj	Med polnovzmetenimi kolesi poznamo več kategorij, saj se gorsko kolesarstvo razvija predvsem v to smer in polnovzmetena kolesa počasi zamenjujejo klasične »trdake«.
polnovzmeteno kolo (polnovzmetenec, full suspension bike, fully)	kolo z vzmetenjem spredaj in zadaj	In to danes, ko najlažji polnovzmetenci komaj za nekaj dekagramov presegajo težko klasičnih »trdakov«.
pol tubular	plašč, pod katerega se namesti zračnica	Pol tubular ali tubular, odločitev je vaša, a če ne uživate v hlapih lepila, potem se raje držite sistema z zračnico.
posed	količina posedanja vzmetenja	Naša teža nam v osnovnem položaju na kolesu povzroči določen posed (sag) na blažilcu.
potopna sedežna opora	sedežna opora, ki jo lahko kolesar med vožnjo s pritiskom na gumb skrajša tako, da se ta pogrezne v cev pod sedežem	Pohvaliti velja tudi potopno sedežno oporo Command Post BlackLite, ki se je po stotinah ur na terenu izkazala kot zanesljiva izbira, ki ne zahteva pretiranega vzdrževanja.
powermeter	merilec moči	Teorijo treniranja s kolesarskim merilnikom moči lahko tako združimo v naslednjih nekaj točk, ki vas bodo, ali pa ne, prepričale v uporabo »powermetra«.
prestavna ročica	ročica na krmilu, s katero se menja prestave	Najprej določimo položaj zavornih ročic, saj se položaj prestavnih ročic ravna po njih.
prestavno razmerje	nastavitev prestav na kolesu, razmerje med številom prestav in velikostjo zobnikov	Napačna ocena klanca, prestavnega razmerja in razdalje je naredila svoje.
prestavno-zavorni sistem	mehanizem prestavljanja in zaviranja	Prestavno-zavorni sistem Shimano Ultegra Di2, kompaktna gonilka Rotor 3DF s povsem okroglimi verižniki, zadnji verižniki Shimano 105, veriga KMC X10 na pogled ne delujejo povsem usklajeno, čeprav se v praksi zelo raznolika kombinacija obnese brez težav.
prolog	uvodna etapa večetapne dirke	Kratke prologe, ki so polni zaviranj in pospeševanj, običajno zelo dobro vozijo sprinterji.
protidopinški	ki se nanaša na boj proti dopingu	Zato me veseli, da je kolesarstvo zaradi najstrožjega in najbolj dodelanega protidopinškega sistema, ki so ga začeli kopirati tudi v drugih športih, v zadnjem obdobju med najčistejšimi.

pump proga (pump track)	proga z valovitimi vzpetinami, ki jo kolesarji prevozijo brez poganjanja pedal	Z njim grem na pump progo ali pa se igram med potjo na sladoled.
rdeča majica	nagrada za najboljšega v obliki majice v rdeči barvi	Če bom zdrav in zraven, se bom osredotočil na skupno razvrstitev, če pa ne, bo v prvi vrsti želja slaviti etapno zmago in seveda obleči rdečo majico (na španski Vuelti).
rebound	hitrost vrnitve vzmetenja v prvotni položaj	Podobno naredimo nato še z nastavitvijo hitrosti stiska s tem, da pustimo »rebound« tam, kjer smo ga nastavili.
rumena majica	nagrada za najboljšega v obliki majice v rumeni barvi	Zagotovo obleči rumeno majico (na Dirki po Franciji) predstavlja sanje vsakega kolesarja ne glede na to, koliko si star.
runda	neformalna vsakotedenska skupinska vožnja večjega števila kolesarjev	Natalija Anderluh je vzporedno s tradicionalnimi (mešanimi) cestnimi in MTB rundami zagnala še izključni žensko cestno rundo.
rundaš	udeleženec runde	Sami ali z izbrano skupino rundašev.
sedežna cev (sedežna opora, podsedežna cev)	cev, na katero je nameščen sedež	Včasih, nekateri pa še danes, so velikosti označevali s številkami, ki so se ujemale z dolžino sedežne cevi od njenega roba do središča gonilnega ležaja.
singlica	glej: enoslednica	
skok	hiter pospešek enega izmed kolesarjev v skupini, katerega namen je izčrpavati tekmece	Ko skoki niso zalegli, jih je utrujal z ubijalskim ritmom.
slopestyle	kolesarjenje po razgibanem terenu	V zadnjem času se je bolj kot tekmovalje »freeride« prijelo ime »slopestyle«, čeprav tekmovalci sami sebi rečejo, če jih seveda vprašamo, da so »freeriderji«.
SPD-pedal	pedal, v katerega se vpnemo s kolesarskimi čevlji	Izjema je Shimanov sistem SPD (Shimano Pedaling Dynamics) v letu 1990, ki je postal tako priljubljen, da so množice naziv SPD-pedala prevzele kar za vse sisteme klik pedal.
specialka	glej: cestno kolo	
specialkar	cestni kolesar	Kdor ni patološko mahnjen na svojo specialko, se po mojem mnenju ne more imeti za specialkarja.
spiner	sobno kolo z vztrajnikom	Za mrzle dni pa je doma spiner.
spremljevalna ekipa	ekipa ljudi, ki skrbijo za kolesarjevo prehrano, masažo, prenočišče ipd.	Proti večeru smo prispeli na cilj, in ker smo prvič postavljali šotore, je trajalo nekaj dlje, preden smo se usedli k večerji v glavni šotor, ki ga je postavila spremljevalna ekipa.
spust (downhill, DH)	tekmovalna disciplina, kjer se tekmuje v vožnji navzdol	Takšnega, s katerim bi lahko naredili celodnevni izlet, pred tem tekmovali v vzponu, naslednji dan šli skakat v kolesarski park in ob koncu tedna še odpeljali kakšno dirko v spustu.

spustaš, spustašica (downhiller)	tekmovalec/tekmovalka v spustu	Včeraj pa so številne gledalce, v dveh dneh se jih je ob progi zbralo blizu štirinajst tisoč, z atraktivnimi vožnjami navduševali spustaši, ki so na najhitrejših delih proge vozili tudi več kot 60 kilometrov na uro. Prehitela vas je naša najboljša spustašica, zmagovalka evropskega iXS pokala in deveta »downhillerka« na UCI lestvici svetovnega pokala.
street kolesarjenje	kolesarjenje v urbanem okolju	Čedalje bolj se uporabljajo v gorskem kolesarstvu, predvsem pri kolesih, ki so namenjena za skoke na zato zgrajenih poligonih, pri t. i. urbanem ali »street« kolesarjenju in pri freeride-u.
street kolo	kolo za street, za izvajanje trikov v urbanem okolju	Zato jih imenujemo tudi »street« ali »dirt-jump« kolesa.
suhec (trlica)	ozek leseni objekt za spretnostno vožnjo s kolesom	Suhci ali trlice, kot jih imenujejo prvotni graditelji, so ene od značilnih objektov v kolesarskih parkih.
šajba	sprednji zobnik	Slovenci smo tako hitro zapopadli kolesarjenje, da s taveliko šajbo prehitevamo potek kolesarske revolucije.
šprinterka	kolesarski čevelj	Kako se sliši, ko šprinterko vtaknemo v pedalo?
tačka	opora, na katero naslonimo kolo, da stoji samostojno	Medtem ko se Sport Touringi šibijo pod težo blatnikov, luči in prtljažnika, so Treking Offroadi opremljeni izključno s tačko.
tandem	daljšo kolo, prilagojeno za dva kolesarja	Kolo v tandemu je v zadnjih letih vse bolj priljubljeno. Tako se imenuje kolo z dvema ali več sedeži, ki so nameščeni drug za drugim.
tour	večetažna dirka, ki se tradicionalno odvija znotraj meja ene državi	Za švicarski tour, na katerem je pred sedmimi leti osvojil 5. mesto, pred šestimi pa zaradi padca odstopil, upa, da se bo krivulja slabih rezultatov obrnila.
trail (gorskokolesarska proga, steza)	urejena proga na večjem gorskokolesarskem poligonu ali v gozdu	V ŠD Golovec Trails gradimo in urejamo vrhunske gorskokolesarske poti, ki ne le zagotavljajo nepozabno izkušnjo kolesarjem, temveč tudi spodbujajo razvoj gorskokolesarskega turizma v Ljubljani.
trail kolo	kolo za vožnjo po razgibanem terenu	Trail kolesa spadajo v lažji spekter vseh gorskih koles, s katerimi bomo malce težje konkurirali na tehnično zahtevnih enduro dirkah, so pa z razponom hoda 120–150 milimetrov in nekoliko okretnejšo geometrijo zabavnejša na tekočih stezah in opazno hitrejša ter lažja za plezanje navkreber kot enduro kolesa.
trail park	park z več urejenimi progami in poligonom za gorska kolesa	S svojo dobro vzdrževano in urejeno infrastrukturo, trail parki v Ljubljani predstavljajo kolesarski raj, ki privablja domače in mednarodne ljubitelje gorskega kolesarjenja.
traktorist	kolesar na gorskem kolesu	Spominjam se, od tega je že dobro desetletje, kako smo kolesarske kilometre nabirali še kot »traktoristi«.
trdak (hardtail)	spredaj vzmeteno gorsko kolo	Po »trdakih«, kot jih na hitro imenujemo, največkrat sežejo novepečeni gorski kolesarji.

treking kolo	kolo za rekreativno kolesarjenje na daljše razdalje	Geoff Apps je šel še dlje in uporabljal tudi obročnike 700c, katerih premer je poleg cestnih in treking koles enak današnjim tventinajnerjem.
trenažer	rekreacijska naprava za krepitev mišic in povečanje telesne pripravljenosti	Seveda je trenažer nekaj svetega tudi doma in nad dejstvom, da stoji sredi stanovanja, se nihče ne pritožuje.
trikotnik	sprednji del ogrodja kolesa v obliki trikotnika	Kratek 419-milimetrski »chainstay« in podaljšan prednji trikotnik, ki omogoča uporabo krajših krmilnih opor, naredita iz kolesa divjo igračko.
tripla	gonilka s tremi zobniki	Celotna oprema Shimano XT prinaša s »triplo« širok razpon prestav, med katerimi po novem hitreje prestavljamo.
tubeless guma (tubeless plašč)	plašč, pri katerem ni treba uporabiti zračnice	Pri teh »tubeless« gumah moramo upoštevati navodilo glede primernosti obročev, na katere lahko montiramo take gume brez zračnic.
tubular	plašč, v katerega je že všita zračnica	Debele tubularje so napolnili s tlakom petih barov, da skupaj s širokimi aluminijastimi obročniki s 36 naperami pobirajo tresljaje.
tubular obročnik	vrsta obročnika, kjer pod plašč ni treba namestiti zračnice	Karbonski tubular obročniki višine 50 milimetrov, ki so prepleteni s Sapimovi naperami in tuljavkami, aluminijasta krmilna opora in krmilo, izdelano iz karbonskih vlaken, so izdelki serije 4ZA Cirrus Pro, sedež pa nosi napis 4ZA Stratos.
tuljavka	kovinska priprava, ki pripenja napere na obročnik	Tuljavke, pokrov krmilne cevi, vijak zapenjala sedežne opore in njena glava, vse to so pri Ovalu obarvali enotno, da bi Altamiri dodali nekaj vrednosti.
turni kolesar	kolesar, ki kolesari na daljših razdaljah v naravnem okolju	Velika večina pa je, kot jim pravimo mi, turnih kolesarjev.
turno kolesarstvo	kolesarjenje na daljših razdaljah v naravnem okolju	Zagotovo turno kolesarstvo, kjer se bo število kolesarjev povečevalo, hitreje tudi na račun električnih koles.
tventinajner	kolo s kolesi velikosti 29 palcev	Statori s svojimi velikimi kolesi res ni najlažje in najbolj odzivno kolo v namenskem razredu, je pa za tventinajnerja neverjetno okreten, podrt in presenetljivo tog.
ubežnik	kolesar, ki med dirko pridobi prednost pred drugimi kolesarji	Ubežniki torej vozijo z večjo močjo in pri tem porabijo več »hitre« energije kot kolesarji, ki se skrivajo v zavetrju glavnine.
U-ključavnica	ključavnica v obliki črke U	U-ključavnice se najbolj upirajo vlomilcem s kladi in dleti.
ultrakolesarjenje	kolesarjenje na zelo dolge razdalje	V Sloveniji od ultrakolesarjenja ni mogoče živeti.
ultrakolesarska preizkušnja	tekmovanje v kolesarjenju na zelo dolge razdalje	Leta 2010 je nastopil na prvi ultrakolesarski preizkušnji.
ultralahke	ki je zelo lahke	Okvir je izdelan iz ultralahke aluminijaste zlitine, ki so jo Francozi poimenovali s Supreme 6 in je na voljo v štirih velikostih – 50, 54, 57 in 60, pri čemer so te velikosti manjše od števil, ki smo jih vajeni iz razreda cestnih koles.
ultraš	kolesar na zelo dolge razdalje	Čare kolesarstva je odkril pred petimi leti in v kratkem času z neverjetnim odrekam postal izjemno uspešen ultraš.

veriga (ketna)	priprava iz več med seboj zaporedno sklenjenih obročkastih elementov	Sliši se neverjetno, a ne pozabite, da je veriga sestavljena iz več kot 100 členov , ki držijo zatiče skupaj.
verižna linija	pot verige med sprednjimi in zadnjimi zobniki	Verižna linija je pot verige med sprednjimi in zadnjimi zobniki in naj bi bila čim bolj vzporedna s celotno osjo kolesa.
verižnik	zobnik	To pomeni, da je klance tudi nekoliko težje odpeljati in še kako prav pride gonilka s tremi verižniki.
vlak	kolesarska taktika, ko kolesarji iste ekipe z vožnjo v koloni in menjavanjem na čelu narekujejo tempo oz. pripravljajo dobro izhodišče za sprint glavnega kolesarja	Hotel sem celo v beg, vendar sem videl, kako močan je Fassin vlak.
vodonoša	kolesar pomočnik, ki prenaša hrano in pijačo do drugih kolesarjev v ekipi	Da si bil vseskozi samo Ropretova senca, vodonoša, zamašek, mašilo ...
vožnja na čas	glej: kronometer	
vsegorsko kolo (all mountain kolo)	kolo za vožnjo po razgibanem terenu	Vsegorska kolesa so namenjena tako vzponu kot spustu, in temu je primeren kot, ki ima najpogosteje 67 do 69 stopinj, vendar se lahko z uporabo vilic, ki jih lahko spustimo in zaklenemo v spuščnem položaju, ta kot spreminja.
V-zavora	zavore v obliki črke V, s katerimi zaviramo s pomočjo stiskanja obročnika	Aluminijaste V-zavore z nastavitvijo odmika ročke od krmila povsem zadovoljijo otroške potrebe, za bolj ambiciozne (očke) pa so na okvirju tudi ušesa za montažo disk zavor.
vzpon	tekmovalna disciplina, kjer se tekmuje v vožnji navzgor	Takšnega, s katerim bi lahko naredili celodnevni izlet, pred tem tekmovali v vzponu, naslednji dan šli skakat v kolesarski park in ob koncu tedna še odpeljali kakšno dirko v spustu.
zajček (zajči skok, bunny, bunny hop)	skok s kolesom, podoben zajčjemu skoku	»Zajček« je največkrat uporaben prav pri uličnih vragolijah.
zapenjalo	mehanizem za zapenjanje brez uporabe orodja	Tuljavke, pokrov krmilne cevi, vijak zapenjala sedežne opore in njena glava, vse to so pri Ovalu obarvali enotno, da bi Altamiri dodali nekaj vrednosti.
zavetrje	aerodinamični pojav, pri katerem kolesar vozi neposredno za drugim kolesarjem ali vozilom, s čimer se izogne zračnemu upor	V sredini pelotona kolesarji občutijo le 5-10 odstotkov zračnega upora od tistega, ki bi ga občutili, če bi kolesarili sami.
zavorna čeljust	mehanizem za zaviranje, ki s stiskanjem obročnika ali diska upočasni kolo	Zavorne čeljusti skupine Red 22
zavorna ploščica	obloga na zavorni čeljusti	Seveda imamo prst ali prsta na zavornih ročicah in jih stiskamo toliko, da se zavorne ploščice dotikajo rotorja.

zavorna ročica	ročica, namenjena zaviranju	Zavorne ročice tudi niso standardne, so krajše in bližje krmilu, tako da lahko kolesarke z lahkoto izkoristijo vso moč stiska prstov, ne pa, da zaradi prekratkih prstov, ki ne dosežejo zavornih ročic, ročico samo »božajo«.
zelena majica	nagrada za najboljšega v obliki majice v zeleni barvi	Zelena majica (na Dirki po Sloveniji) je pristala pri nas in letos smo bili tako zares v celoti zeleni.
zid	objekt v obliki zidu za spretnostno vožnjo s kolesom	Nekateri zidovi sicer imajo manj nagnjen del, kjer zapeljemo na zid, in tudi zadnji del zidu je ponavadi bolj položen, kar pa nima velikega pomena.
želva	ščitnik za hrbet	Skoraj obvezna je uporaba ščitnikov za noge in roke, tudi zaščita hrbta z »želvo« ni odveč.